

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Govor dr. Ivana Tavčarja v deželnem zboru kranjskem

dne 24. oktobra 1890.

Visoka zbornica! Več je momentov, ki mi silijo v tej zadevi, katera je sicer v svojem jedru le manjše važnosti, spregovoriti besedo; tako rečem, da smo pri lanskem zasedanju z veliko radostjo sklepali zakon o učiteljskih plačah, in še z večjo hvaležnostjo začulo je naše sklepe na stotine tistih mož, ki so v sredi naroda prvi pionirji omike, ki pa za svoje trudapolno delovanje neso mnogo boljše plačani od nekdanjih cerkovnikov! Da so naši ubogi učitelji za jedno leto zopet slovo vzeli od svojih upov, to zakrivila je naša slavna vlada, in oziroma to zakrivil je naš nemški minister, ki je imel tako trdo srce, da radi golih formalnostij ni hotel sklenenega zakona priporočiti Njegovemu Velečastvu v sankcijo. Od pričetka sukala se je zadeva, kakor rečeno o goli formalnosti, ker to je gotovo, da bi deželni odbor in deželni šolski svet nikdar ne bila prišla v prepire radi vprašanja, se ima li kakemu revnemu učitelju podeliti dar 50 gld. ali ne! Da se je šlo več ali manj za golo formalnost, dokaz temu, da ima v vojvodini Koroški skoro jednako določilo že svojo zakonito moč.

Ko pa se je te formalne zadeve polastil v lanskem zasedanju baron Žvegelj, in ko jo je sedaj večina finančnega odseka po dolgih in britkih mukah prestrojila po svoje, se je stvar tako zasukala, da ne pridejo več v poštev formalnostij nego načela.

Nam, ki ne glasujemo danes tako, jutri drugače, treba je torej pred vsem poiskati načela, ki so v zvezi s predležo zadevo. Ravno pri tem paragrafu oglašil se je lani poslanec velikega posestva, baron Žvegelj, in njega ekselencija je iskreno napadel vlado, in če se ne motim, priskočil mu je kot vrli oporoda, tovariš dr. Schaffer na pomoč. Bila sta to ravno tista dva gospoda, katera sta malo prej ali malo pozneje, ko smo se posvetovali o instrukciji za zdravniški zakon, z nedosegljivo naudušenostjo govorila za deželno avtonomijo. No pri oni instrukciji ni bila naša deželna avtonomija v nikaki nevarnosti, pač pa se je dala ta avtonomija prav pripravo porabiti za poleno, katero se je potem vrglo, ne pred vlado, ker sedanje vlade tudi dr. Schaffer in baron Žvegelj ne moreta prehudu sovražiti, pač pa pred gospoda deželnega predsednika, ki mora na Kranjskem prenašati vse nasledke temne stranij grofa Taaffeja sisteme. Tukaj pa, ko se gre v resnici za deželno avtonomijo, se prav zelo bojim, da se bodeta omenjena gospoda srečala na drugem polji, in z jednako naudušenostjo, kakor sta se prej branila, naskočila bodeta prej kot ne na deželno avtonomijo, dobro vedoč, da bi § 6, če se vsprejme tako, kakor za predlaga večina finančnega odseka, postal spretno orožje v rokah deželnega šolskega sveta, ob časih, ko bi kazalo učitelje obdelati za kako germausko propagando. Tukaj je iskati vzroka, da se bode nemška manjšina v tej zbornici z vso strastjo prej kot ne oklenila tega paragrafa. S tega pa nikakor ne sme slediti, da se mora slovanska večina ravno tako ravnati, in da ima v sebi zatajiti vse, kar je lansko leto za pravo spoznala. Lansko leto vsprejet te bil § 6. z vsemi glasovi narodnih poslancev, ki so s tem glasovanjem nasproti opoziciji izrekli, da je § 6. izvir deželne avtonomije, in da se ima ta braniti. Sedaj pa pride minister, ter noče priporočiti zakona v cesarsko sankcijo, češ, tu seza deželna avtonomija predaleč. Ako hoče dežela ubogemu učitelju daro-

vati 50 gld. iz lastnega žepa, mora poprej pouprašati visoko vlado, če je s tem zadovoljna, ker bi drugače, če bi tega ne storila, njena avtonomija predaleč segala! Vidite, slavna gospoda, s takimi načeli hoče gospodariti nad nami, grofa Taaffeja vlada, ki se tukaj, ko naj se zatré prav ponižni miglej deželne avtonomije, zložno nahaja z njegovo ekselencijo, baronom Žvegeljem, pod jednim dežnikom! Moje mnenje pa je, da so narodni poslanci, ko so vendar lansko leto glasovali za § 6. s svojo častjo in s svojim prepričanjem vezani, da letos ne glasujejo za nekaj tacega, kar bi bilo ravno contrarium directum od onega, za kar so v lani glasovali. Da bi se ti poslanci tako ponižali, tega ne more vlada zahtevati, in posebno ne vlada, koje član je baron Gautsch, ta minister po srci opozicije, ki bi brez dvojbe naše slovensko šolstvo najraje v žlici vode utopil.

Na drugo stran se pa ima zopet pripoznati, da § 6. ne moremo več doslovno tako skleniti, kakor se je sklenil v lanskem zasedanju, ker bi sicer padla senca na velečastvo našega vladarja, ki je po nasvetu svojega ministra, koji je za ta nasvet jedino odgovoren, dotični del zakona odkloniti blagovolil. Mučni položaj, v katerega je zagazila visoka ta zborni a vsled tega, da se je opozicija in ž njo visoka vlada v zadnjem zasedanju uprla proti malo važnemu v postavu vsprjetemu določilu, ne dá se drugače spodobno odstraniti, nego s tem, da se sprejme predlog poslanca Hribarja. Če pa vsprejmete predlog večine, potem padete v prah pred nemško opozicijo, in pri pravi malenkosti pokažete, da je slovenskemu poslancu „suprema lex“, najmanjši želji vlade ustreči ter se vsega ogibati, kar bi le količkaj podobno bilo še tako ponižnemu oponiranju. Narod, ki je čul razgovore, vršivše se o § 6 v lanskem zasedanju, moral se bode začudeno vprašati, kako pridejo njegovi zastopniki letos do tega, da se jim vidi tisto belo, kar so lani soglasno in proti odločnemu protestu opozicije in vlade za črno spoznali. Tega postopanja si narod ne bode mogel drugače tolmačiti, nego da si bo mislil, moji zastopniki so se ustrašili vlade. Glasoval bodem torej proti predlogu večine ne samo zategadel, ker se s tem predlogom žali deželna avtonomija, temveč tudi zategadel, ker se v njem izraža tisti nesrečni strah, ali da govorim bolj rahlo, ker se v njem izraža tisti nesrečni rešpekt pred vlado, ki je od tistega časa, kar grof Taaffe s svojimi drugimi grofi vlada Avstrijo, kakor neozdravljiva bolezen tiščal se naših poslancev. Čemu bi se vedno tresli pred vlado, ki nam končno ničesar ne dá, kar bi nam ne moral dati kabinet, kojemu bi načeloval Slovincem sovražni vodja državnozbornske opozicije, recimo na primeru baron Žvegelj. Hujših ministrov, kakor sta baron Gautsch in grof Schönbörn nam tudi Plenerjeva perijoda roditi ne more. Čemu torej tak strah in taka preponižna udanost! Kot zastopnik slovenskega naroda, ki je vendar tudi faktor v Avstriji in ki končno ni samo zavoljo ministrov na svetu, se ti udanosti ne morem udati. In da ne bom kazal strahu pred vlado, glasoval bodem raje za predlog manjšine.

Dovoljeno naj mi je, da še nekaj omenim. Začuli smo, da se je že v finančnem odseku stavil predlog, kojega sedaj stavlja manjšina. Začul i pa smo tudi, da se je predlog večine na površini obdržal le radi tega, ker so se nekateri narodni poslanci zopet združili z nemškimi poslanci. Tako postopanje je v interesu narodni stvari globoko obžalovati. Tukaj kuje oddelek narodne stranke

zvezo z nemško stranko, samo da se drugi del narodne stranke v prah podere. To doživeli smo jedenkrat že v lanskem zasedanju, in sedaj, komaj se je zasedanje pričelo, prikaže se zopet stara taktika. Odlične zastopnike te taktike bi jaz vendar prosil, da naj pomislijo, da naša dežela njihovega delovanje pogrešati ne more, da pa sami sebi tla izpodkopujejo, če svoje blago redno pod flago opozicije na suho spravljajo. Le z žalostjo opazujem gospode od te strani, kako hodijo roko v roki z nemško opozicijo, prav kakor da bi narodna stranka sama s svojimi močmi ničesar doseči ne mogla. Ta „testimonium paupertatis“, ki se s tem daje narodni stranki, ni opravičen, pač pa se s to „bratovščino“ razburjajo duhovi v ti zbornici in zunaj nje. Duhovi pa se ne razburjajo samo, temveč tuji si postajajo jeden proti drugemu, ker je tembolj obžalovati, ker skupno naše delovanje niti jednega bojovníka pogrešati ne more. To podajam gospodom v premislek, ter poudarjam še jedenkrat, da bom glasoval za predlog manjšine.

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

(IV. seja, dne 24. oktobra leta 1890.)
(Konec.)

Ker prijavljamo poslanca dr. Tavčarja govor celotno na drugem mestu, opozarjamo samo čitatelje nanj.

Poslanec Šuklje skuša zagovarjati § 6. v tej obliki, kakor je predložen. Če bi bil navzoč kak tujec, čuvši besede predgovornikov in ne poznajoč zakon, mislil bi, da se skuša atentat na deželno avtonomijo. Deželni šolski svet odločeval je dozdej sam, zdaj mu bode treba sporazumljenja z deželnim odborom. Veliko pretiranja nahaja v izjavah predgovornikov. Niževavstrijski zakon ima jednako odločno. Žalostna prikazen je nestalnost učiteljev in vedno menjanje, ki je krivo, da mnogokrat so šole zaprte, ker občine nimajo učiteljev. Držati bi bilo treba z starostnimi dokladi učitelje, da se omeji večna menjava osebja. Analogije mej §. 3 in 6 on ne nahaja. Le deželni šolski svet je po njegovem mnenju kompetentno oblastvo soditi o zadovoljivem službovanji, deželni odbor nema kompetence niti potrebe. Da je treba omejiti to dirko mej učitelji, to priznava tudi g. Hribar, a on hoče namestu § 6. v zakonu, ki ga hoče eliminirati, postaviti resolucijo. Razloček je ta, da če se stvar vsprejme v zakon, ve vsak učitelj, da ima pravico, resolucija pa velja le za jedno leto, ker se lahko prekliče. Predgovorniki se boje zlorabe tega paragrafa. Bojazljivost ne zdi se mu primerna poslancem bolj odločne nuanse. Potem skuša označiti kot pretiran izrek dr. Tavčarja o ministru Gautschu, katerega je on (Šuklje) grajal v državnem zboru pri bolj važni priliki, pokazavši, da se ga ne boji. Deželni odbor ne more še te agende prevzeti, ker že itak ne opravlja prehitro dosedanjih. Konečno predlaga naj se § 6. vsprejme nespremenjen.

Deželni predsednik baron Winkler, oznanja, da mu preostaje po besedah predgovornikov omeniti le malo. Čudno se mu zdi postopanje poslanca Hribarja, ki nasvetuje, naj se izpusti § 6. popolnoma, ki pa vendar pripozna potrebnost nagrad. Zakaj ne priznava tega načela imeti v paragrafu zakona samem? Predlog kot resolucija je v nasprotju s šolsko postavo. Ni pravilno postaviti te nagrade v proračun deželnega zaklada, resolucija je torej nepravilna. Vse nagrade spadajo v področje deželnega šolskega sveta. Odgovarja dalje trditvi

dr. Tavčarja glede formalnosti in načela, ter zagovarja ministra Gautscha in Schönborna, ter svetuje naj se § 6. vsprejme, kakor ga predlaga deželni odbor. V teku debate prevzel je predsedništvo deželnega glavarja namestnik baron Apfalter.

Poslanec Svetec omenja, da bodo stroški narasli za več nego 10.000 gld., v bodočem letu bode že preliminar normalnega šolskega zaklada znašal 320.000 gld. Čakajo nas še druge velike potrebe. Barje bode treba izsušiti, deželne ceste uravnati, za to je za to, da se § 6. izpusti, a tudi za resolucijo ne bode glasoval.

Deželni poslanec in odbornik Detela odgovarja potem poslancema Hribarju in dr. Tavčarju, da je deželni odbor jednoglasen bil pri sklepanju § 6., on je bil prepričan, da ne izdaja deželne avtonomije. Potem skuša nekako emfatično uplesti citat Napoleona I., da od vzvišenega do smešnega je le korak, (kateri citat se nam zdi prav pri laseh privlečen in jako nespretno izbran.) Omenjala se je zveza nekaterih članov z nasprotno stranko, a ti gospodje neso prav nič vneti za ta paragraf, kakor bode pokazalo glasovanje. Če se hoče učiteljem pomagati, je treba, da se § 6. vsprejme.

Posl. dr. Schaffer predlaga konec debate, ki se vsprejme, besedo imata samo še prijavljena govornika baron Schwegel in dr. Schaffer.

Posl. baron Schwegel skuša v daljnem govoru dokazati, da sta poslanca mesta Ljubljanskega (Hribar,) in mesta Kranjskega (dr. Tavčar) neopravičeno očitala to in ono. Strastno se potem poprime citata Detelovega, ter patetično hoče konstatovati na tej podlagi, kakor da sta se osmešila imenovana dva poslanca. Izreka da se ne naudušuje za avtonomijo, ter se ne boji to izreči na tem mestu. Glasoval bode proti § 6.

Posl. dr. Schaffer tveže nekaj praznih fraz o „brillantfeuerwerk“ katerega sta spuščala dr. Tavčar in Hribar. V visoko politiko se ne bode spuščal. Vehementni napadi predgovornikov na ministre pa vender ne branijo, da radi ne vsprejemajo „koncesij“, katere jim delijo baš isti ministri. Kdor glasuje za resolucijo, onemogoči sankcijo postave.

Posl. dr. Tavčar zahteva, da se pokliče k redu baron Schwegel zaradi žaljivih besed, ki jih je izustil, a predsednik baron Apfalter pravi, da v besedah barona Schwegla ni bilo nič razžaljivega.

Posl. baron Schwegel pravi, da je on le navedel citat, ki se je rabil od druge strani ter ga ponovil doslovno. Poročevalec dr. Vošnjak omenja, da pri zakonodavstvu sodelujeta vedno dva faktorja. Kolikrat se je zgodilo tudi v drž. zboru, da vlada ni predložila kacega zakona v najvišje potrjenje, ter ga cesar ni potrdil. On ne bode žaloval če pade § 6, a učiteljem bode s tem prikrajšana doklada, tedaj nasvetuje, naj se § 6. vsprejme, kakor ga predlaga dež. odbor. Pri glasovanju dobil je § 6 samo 7 glasov, tedaj je padel. Postava se potem potrdi v drugem in tretjem branju. Naslednji paragrafi dobijo št. 6, 7 itd. namestu prejšnjih.

Poslanec Hribar utemeljuje svojo resolucijo, katero prečita tajnik Pfeifer in katero smo že objavili ter odgovarja obširno in prav izvrstno vsem ugovorom. Prijavili bomo tudi ta govor po stenografičnem zapisniku, za to danes samo na kratko omenjamo glavne točke. Odgovarja Šukljeju in čita odlomek iz zapisnika lanskega zbora. Glede očitanja bojazni misli, da je pač bolj pogumen isti, ki se ustavlja vladi, nego isti, ki jo slepo podpira in jej pritruje. Reklo se je, da smo pod Gautschem več dosegli, nego prej. A mi napredujemo, toliko bi nam bila morala dati vsaka vlada. Le na Kranjskem se nam dá kaka mala stvar, ako se pa ozremo po slovenki domovini, ki je večja nego sama Kranjska, kako se godi našim bratom drugod? Na Koroškem se niti jedna slovenska šola ne privoščiti narodu, isto tako v Trstu. Kako je na Primorskem, kjer je večina slovanska? Ministra, ki nas povsod tepe, ne moremo hvaliti. Prav dobro odgovarja poslancu Deteli. V ustih Napoleona I. bil je citirani izrek na mestu, v Detelovih pa pač ne, kajti razloček mej smešnim in vzvišenim je veliko manjši, nego mej Detelo in Napoleonom I. Poprijel se je tega citata tudi baron Schwegel ter mislil, da je dal moralčno zaušnico dr. Tavčarju in meni. On mora pač čudne nazore imeti o smešnosti, potezal se je za avtonomijo pri mnogo manj važnih prilikah. Slovenski narod ne išče nikakih koncesij, on zahteva le svoje pravice, kajti od nekaj že stanuje na tej rodni svoji zemlji itd.

kakor rečeno, prinesemo temeljiti ta odgovor po stenografičnem zapisniku. — Posl. Šuklje naznani, da bode glasoval proti resoluciji. Poslanec Klun je za resolucijo iz razlogov, ki sta jih navedla droktor Tavčar in Hribar. Varstvo deželne avtonomije ni mala stvar, če jo sami ne bomo varovali, trgali nam bodo kos za kosom, ne žrtujemo jo tedaj sam. Jaz sam nasvetoval sem v finančnem odseku resolucijo, katero je potem poprijel posl. Hribar glasoval bodem torej zanjo.

Posl. Krsnik predlaga konec debate, ki se vsprejme.

Posl. dr. Tavčar, ki je oglašen za fakičen popravek, omeni, da bode glasoval za resolucijo. Če jo sklene deželni zbor, in bi jo vlada ne priporočila v potrjenje, odij neizpeljivosti ne bode zadel nas nego vlado. Glede osebnih napadov omenja, da on ni žalil niti posl. Detela niti Schwegla, torej zahteva isto za sebe. Deteli nesem zameril — pravi — ker je neznaten politik in tudi sicer moj prijatelj in dobra duša, odpustil sem mu v krščanski ljubezni. A drugo je, če je poprijel strastno to stvar mož z one strani, baron Schwegel, z namenom, žaliti me. Tudi jaz sem gorenjskega kmeta sin in imam trdo glavo in se ne dam žaliti. Baron Schwegel pa me ne bode poučeval, kaj je smešno, ker je storil že marsikateri korak „der den Stempel der Lächerlichkeit an sich trug“. Zatorej protestujem zoper njegove žaljive besede.

Pri glasovanju padla je tudi resolucija, dobila je samo 9 glasov. Zanj so glasovali: Dr. Bleiweis, Gorup, Hribar, Kavčič, Klein, Klun, Povše, Stegnar, dr. Tavčar.

Deželni glavar dr. Poklukar prevzame predsedstvo naznani nekatere novo došle prošnje, potem pa sklene sejo ob 3/3. uri.

Prihodnja seja v torek 28. t. m.

Deželni zbor goriški.

(IV. seja, dne 23. oktobra leta 1890.)
ob 5. uri popoldne.

Pōtrdi se zapisnik poprejšnje seje. Več novih peticij izroči zbor dotičnim odsekom.

Gospod vladni zastopnik odgovori na interpelacijo, katero so podali v lanskii sesiji poslanci baron Locatelli in tovariši zastran uravnave budournika Birse, „da je budournik vsled močnega naliva od meseca oktobra 1886 tako naraščal, da razven drugih škod je tudi podiral železnocestni most pri Koprivi. Po ukazu ministerstva za poljedelstvo l. 1887 za popravo mosta postavljena komisija je spoznala zanemarjeni stan budournika in potrebnost tega uravnati. — Okrajno glavarstvo v Gradišči nalagalo je torej dotičnim občinam strugo budournika očistiti, da se vsaj deloma daljno poškodovanje odstrani in spodbujalo je po županstvih in pri večjih posestnikih, da se ustanovi društvo za uravnavo budournika. Ali vse je bilo zastoj. Zaradi tega nalagalo je namestništvo meseca septembra tega leta okrajnemu glavarstvu v Gradišči, zadete občine pozivati v zmislu §. 52. deželne postave od 28. avgusta 1870, društvo mej seboj osnovati, in daje po §. 97. citirane postave k nadgledu vodovij poklicane občine prisiliti, da strugo budournika Birse stanovitno in natančno očiste.

Baron Locatelli hoče na to interpelacijo kaj omeniti, a predsednik mu pristriže besedo, češ, da po deželnozborskem pravilniku ni dopuščena razprava ob odgovorih na interpelacije.

Na to se preide na dnevni red.

Poslanca dr. vitez Tonkli in dr. Verze gnassi poročata drug za drugim o računskih sklepih za l. 1889 in proračunih za l. 1891 šolskega zaloga, zaloga Werdenberških stipendijev, zemljiščno-odveznega zaloga, zaloga deželne gluhonemnice in pa o računu depositov in tujega denarja, ki se vsi potrdijo — brez razprave.

O proračnu zemljiščno-odveznega zaloga za l. 1890 je zbor vsprejel naslednji predlog:

1. Za stroške tega zaloga je določen znesek 91.888 gld., 2. dohodkov je ustanovljenih ravno toliko, namreč 91.888 gld., 3. Da se pokrijejo dotične obresti proračunjene za leto 1891, ki jih ima plačati deželja in tudi znesek, ki ga ima deželja plačati na odbitek ugotovljenega svojega dolga v skupnem znesku 67.699 gld. a. v. tirjala se bode doklada 9% od skupne svote vseh neposrednih državnih davkov.

Ker je končan dnevni red, sklene predsednik sejo in napove prihodnjo za torek 28. t. m ob 5. uri popoldne.

Interpelacija Vašatyja in tovarišev.

Vašaty in tovariši stavili so v deželnem zboru nastopno interpelacijo:

„V seji visokega deželnega zbora dne 16. okt. je njega ekselenca na interpelacijo, ki jo je stavil poslanec Rytba v češčini, odgovoril v nemščini, in v seji dne 17. oktobra se je najvišji uradnik v kraljevini Češki v dostavku interpelacije zopet posluževal nemščine. Še le po opomnjah čeških poslancev, da je na interpelacijo tudi češki odgovoriti, se je jel izgovarjati, da češčine ne zna, in češki odgovor se je zvršil naravnost na razžaljiv in nedostojen način. Gospod namestnik je takoj pri nastopu svojem izjavil, da se bode prižadeval, priučiti se češčini.

Minolo je pa vender celo leto, ne da bi bil zadostil obljubi. Njega ekselenca hoče si sedaj, ko je minolo leto, varovati pravico, da vsak poslanec govori v onem deželnem jeziku, kateri mu ugaja. Gospod namestnik je pozabil, da ni deželni poslanec, temveč samo prvi plačan uradnik v deželi, katerega plačuje tudi večina prebivalstva Česke (Smeš na klopek veleposetnikov) in da njega poslovni red deželnega zbora ne oprasča dolžnosti uradnika, da mora znati oba deželna jezika, ker sicer bi se tudi drugi vladni uradniki, ki so v deželnem zboru prisotni, mogli sklicevati na poslovni red. Dasi gospod namestnik na ta način demonstrativno priznava, da je nezmožen za svoj urad, pa vender hoče dalje uradovati pod spravljivo vlado ne znajoč jezika večine prebivalstva dežele, kakor uradujejo nesposobni državni uradniki na Moravskem in v Šleziji.

Njega ekselenca pozablja, da se mora na češke interpelacije zastopnikov večine prebivalstva češki odgovarjati, kakor bi se noben namestnik ne upal na nemško interpelacijo zastopnikov manjšine v deželi češki odgovoriti. V tej stari slavni kraljevini je jezik večine prebivalstva še vedno po veljavnih deželnih zakonih ne le jednakopraven, temveč prvi jezik v deželi. V češčini, kot prvem jeziku so se odvarjali češki deželni zbori, v češčini prisegali so kralji, in ta enakost se tudi ni prezirala za absolutizma in se je slovesno potrdila v članu 19. državnih osnovnih zakonov.

Zato je dolžen vsak cesarki uradnik v tej deželi, od najnižjega do najvišjega, znati oba deželna jezika in vsi uradniki so že po svoji prisegi zavezani izpolnjevati vse zakone, zlasti državne osnovne zakone.

Z globokim obžalovanjem smo v obeh poprej imenovanih sejah deželnega zbora zopet videli, da je njega ekselenca, odgovarjajoč na češke interpelacije izključno nemški, s tem dajal slab vzgled v posnemo drugim uradnikom, dasi škodljive Dunajske punktacije še ne veljajo. Ni treba pristavljati, da tak naravnost škodljiv vzgled preziranja zakonov vzbuja vznemirjenje in nevoljo mej češkim prebivalstvom in izpodkopuje zaupanje v cesarske urade v deželi.

Kot zastopniki narodovi smo dolžni paziti, da se izpolnjujejo zakoni, in zatorej odločno protestujemo proti takemu svojevoljnemu rušenju zakonov in enakopravnosti češčine, ki se je vršila očitno pred narodom, kajti češčina je jako važna za razvoj našega naroda, in ne moremo dalje trpeti, da se še nadaljuje to rušenje zakonov z najvišjega mesta v deželi. Da se preprečijo vsaki nadaljni taki brezozirni poskusi, moramo se poslužiti vseh tudi najskrajnejših sredstev.

Priporočujoč njega ekselenci gospodu namestniku, da vse to premisli, ga vprašamo kot vrhovnega varuha zakonov v deželi, kako on hoče spraviti njegovo navedeno postopanje v soglasje z veljavnimi zakoni.

V Pragi dné 20. oktobra.

Dr. Vašaty.

Ta interpelacija je jako razburila duhove. Vrhovni deželni maršal je izjavil, da je dal interpelacijo prečitati, dasi bi deželni zbor prosil, ko bi kak poslanec tako govoril, za dovoljenje, da odtegne govorniku besedo. Napadi v interpelaciji so taki, da mora interpelante poklicati k redu.

Namestnik je pa češki izjavil, opiraje na § 73. poslovnega reda, da na interpelacijo ne odgovori, ker se v njej izreka, kakor bi se on ne ravnal po uradni prisegi.

Deželni vrhovni maršal zaključil je sejo. Vašaty bi rad govoril, da protestuje proti namestnikovim besedam, pa deželni maršal ne dovoli, ker je seja zaključena.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 27. oktobra.

Česko-nemška sprava.

Spravna komisija češkega deželnega zbora še vedno obravnava o zakonu o preosnovi deželnega kulturnega sveta. Mladočehi z mnogobrojnimi nasveti zavlačujejo razprave. Nemci imajo pa tudi jako dolge govore, če tudi trdijo, da bi radi, da se stvar hitro reši. Če se bode v plenumu posvetovanje tako počasi vršilo, ni misliti, da bi se kaka druga predloga, tikajoča se sprave, rešila še letos, morda se še omenjeni zakon ne bode. Vlada pa sama ne želi, da bi prišle kočljivejšje predloge na vrsto, ker se boji, da bi se poostiril politični položaj.

Vašatyjeva interpelacija

je jako razburila duhove. Oficijska glasila se silno jeze, v svoji veliki modrosti mislijo, da pri tako visokem uradniku ni gledati pred vsem na znanje jezika, ampak na administrativne sposobnosti. Po njih mislih torej znanje jezika ne spada med take sposobnosti. Seveda s takimi ljudmi se govoriti ne da. Poljska glasila pa odobravajo stvar, za katero se potegujejo Mladočehi, nezadovoljni so pa z obliko interpelacije, s katero so več pokvarili nego koristili.

V šlezjskem deželnem zboru

predlagali bodo češki poslanci, da se razdeli deželni šolski svet, kakor se je češki. Ta zahteva je jako upravičena, toda ni upanja, da bi Slovanom sovražna večina se na njo ozirala. Treba bode, da se drugi Slovani v državnem zboru energično potegnejo za Šlezijo, drugače ne bodo Nemci nič prijenjali.

Hrvatski

sabor sešel se je v soboto. Vlada predložila mu je več predlog, med njimi tudi zakon o disciplinarnem redu deželnih uradnikov. Ta zakon je bil že lani sklenjen, pa zaradi nekkih formalnih pomankljivostij ni dobil najvišje sankcije. Vodstvo deželnih financ pa prosi za dovolitev prodaje nekkih eraričnih zemljišč.

Vnanje države.

Srbske zadeve.

Srbski naprednjaki in liberalci ukrepajo, da bi začeli pasivno politiko. Nadejajo se, da se bodo radikalci jeli prepirati med seboj, če ne bode v skupščini druge opozicije. Mejsbojni prepiri bodo poprej spodbudili radikalce, nego vsi naporu sedanje opozicije. Vlada stranka je pa še vesela, če sedanja opozicija ne pride v skupščino. Res je, da nekateri radikalci pojdejo v opozicijo, ali vladna stranka se bode s tem le ščitila in bode tem močnejša, ker ne bode v njeni sredini več nobenih nasprotstev.

Spor med patrijarhom in Porto.

Srbska vlada dementuje vest, da je svojemu zastopniku v Carigradu dala povelje, naj glede spora med patrijarhom in Porto stopi v sporazumljenje z ruskim veleposlaništvom. Srbija se še sedaj ne misli utikati v to stvar. Srbski listi pa v tej zadevi jako ostro pišejo in vso krivdo izražajo na bolgarske agitacije v Makedoniji.

V francoski zbornici

začela se je budgetna debata. Prvi je govoril proti dovolitvi budgeta škof Freppel. Njemu se zdi, da se budget popolnoma ne ujema z dolžnostmi do katoliške cerkve. Nekaj drugih govornikov je govorilo za budget. Pričakuje se, da bode letošnja budgetna debata precej mirna, ker se je vlada že sporazumela z budgetno komisijo.

Obsojeni Armenci.

V Carigradu obsodili so 4 Armence na smrt, 6 pa na večletno ječo. Zatoženi so bili, da so imeli tajni odbor, ki je delal na to, da se Armenija odtrga od Turčije. Misli se, da se na smrt obsojeni ne bodo usmrtili, temveč se bode kazni jim premenila v večletno ječo. Najbrž se tudi kaka evropska vevlast potegne za Armence. Posebno Anglija se poslednji čas precej zanima za armensko vprašanje.

Dopisi.

Iz Loškega Potoka dné 24. oktobra.

[Izv. dop.] Dne 5. oktobra t. l. dobila je tukajšnja šolska mladina v spomin 60. imendne presvetlega vladarja in poroke nadvojvodinje Marije Valerije — od prijateljev mladine lepo, od čisto svilnatega damasta in zlato premo obrobljeno, s podobama Matere Božje in sv. Alojzija ozaljšano zastavo, katero je tukajšnji g. župnik dne 12. oktobra v navzočnosti učiteljstva, krajnega šolskega sveta, šolske mladine in mnogobrojnega ljudstva slovesno blagoslovil. Kot kumica prisustvovala je tukajšnja poštarica gospodična Tilda Lunaček. Že zarano jutraj oznanovali so mogočni streli, da se bode danes kaj nenavadnega vršilo. Ob 9. uri podali so se otroci z zastavo v cerkev, kjer se je pričelo blagoslovljenje po navadnih običajih, bila je potem zahvalna

pesem, katerej je sledil spodbudljiv govor g. župnika za mladino in stariše. Na konci maše, ko se je odpela še cesarska pesem, šli so otroci zopet v šolo, kjer jim je g. župnik po kratkem nagovoru razdelil podobice v spomin. Zastavo — zares krasno — preskrbela je po primerni ceni gospa Ana Hofbauer v Ljubljani, katero vsacemu v tej stroki priporočamo. Da se je pa zastava sploh oskrbela, je razun blagih darovalcev v prvej vrsti zasluga tukajšnjega občinskega tajnika, kateri se je trudil in se še trudi z nabiranjem prostovoljnih doneskov. Potočanje pa so si s tem postavili blag spominek, kateri bode še poznejšim narodom oznanjal, da so bili za vse dobro vneti.

Domače stvari.

— (Dnevni red V. seje deželnega zbora kranjskega) v Ljubljani dné 28. oktobra 1890. 1. ob 10. uri dopoldne. 1. Branje zapisnika IV. deželno-zborske seje dné 24. oktobra 1890. 2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva. 3. Poročilo deželnega odbora glede naprave ceste iz Podpeča do gospodarske ceste, ki se nahaja v ozemlju mesta Ljubljanskega ter stika z okrajno cesto Tomišelj-Lipe, in glede uvrstitve obeh prog mej okrajne ceste. 4. Poročilo deželnega odbora o dovršeni zgradbi dveh novih oddelkov v blaznici na Studenci. 5. Ustno poročilo upravnega odseka o §. 3. letnega poročila deželnega odbora: a) „Deželna kultura“, b) „agrarne razmere“, c) „zdravstvene reči“. 6. Ustno poročilo finančnega odseka o ustanovi za operaterja. 7. Ustno poročilo upravnega odseka o letnem poročilu deželnega odbora: §. 6. „Občila“. 8. Ustno poročilo upravnega odseka o letnem poročilu deželnega odbora: §. 5. „Občinske reči“. 9. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji podobčine Gorčavas za ločitev od občine Ribnica. 10. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji okrajno-cestnega odbora v Postojini za uvrstitev okrajne ceste iz Šent Petra čez Trnovo mej deželne ceste. 11. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji okrajno-cestnega odbora v Il. Bistrici za uvrstitev čez Globovnik držeče okrajne ceste mej deželne ceste. 12. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občine Jesenice in drugih občin za preložitve okrajnega sodišča in davčnega urada iz Kranjske gore na Jesenice. 13. Poročilo finančnega odseka o proračunu normalno-šolskega zaklada za leto 1891.

— (Družba sv. Cirila in Metoda) objavlja po naših dnevnikih imenik svojih podružnic z dotičnimi načelnikovi tako, kakor je bilo vodstvu na zadnje naznanjeno. Ker se pa blagajnične knjige sklepajo koncem leta, velja izkazana vsota za l. 1889, kakor je tudi naznanjeno v poročilu blagajnikovem. Kar so slavna načelnikstva poslala l. 1890, pride še le v prihodnji račun. Sicer se pa tekoče pošiljatve denarnih prispevkov itak zapored objavljajo v naših dnevnikih.

— („Glasbena Matica“.) Odbor, ki se je konstituiral v svoji prvi seji v soboto 25. t. m. naznanja, da se bodo pričele z bodočim mesecem redne vaje moškega zbora, ki bodo vsako soboto od 7—8 ure zvečer. Prijave se sprejemljejo vsak dan v društvenih prostorih (Špitalska ulica Prmetova hiša) od 1/2 5 do 1/2 6 ure zvečer.

— (Koncert Ondříček.) Kakor poizvemo, bode se ta koncert ki se je moral odložiti, vršil v prvih dneh bodočega meseca. Natančneje naznanili bodemo ob svojem času.

— (Naš rojak g. Trtnik) nastopi prihodnjo soboto prvič kot tenorist v „Narodnem gledališču“ v Pragi in sicer v Verdijevi operi „Il Trovatore“.

— (Popravek.) „Correspondenz-Bureau“ na Dunaji je za svoje telegrame jako drag, še bolj pa nezanesljiv. Pokvarjeni telegrami so na dnevnem redu. Tako nam je zadnjič zopet brzoglasno naznanil imenovanje pristava Seidla češ, da je imenovan okrajnim sodnikom „Laibach“, oziroma „Oberlaibach“, pozneje pa „Neumarkt“. V resnici pa je pristav Seidl imenovan okrajnim sodnikom v Neumarktu na nemškem Štajerskem, torej v takem kraju, ki nas prav nič ne zanima.

— (Društvena beseda s plesom.) ki jo je včeraj zvečer priredila Ljubljanska čitalnica, bila je srednje obiskana. Krasni spol bil je bolje zastopan, nego moški. Izmed posamičnih točk omeniti nam je v prvi vrsti gospodične Kajzelove, ki je prvič nastopila, a skazala se jako nadarjeno in spretno deklamovalko. Gerbičev mešani zbor „Žitno polje“, nam ni bil nov, ipak ga je mešani

zbor pel tako vro, da nam je dobro ugajal. Razven točk, katere je svirala vojaška godba, omeniti bi bilo F. S. Vilharjevega moškega zbora „Slovo“ in Foersterjeve kantate „Domovina“. Pri prvem zboru odlikoval se je g. Pucihar s svojim samosplovom, še bolj pa v poslednji točki, v kateri je izborni pel. Žal, da ne moremo izreči jednake hvale o prvem tenorji, ki včeraj ni bil svoji nalogi kos in tako bil deloma uzrok, da se sicer lepa skladba ni posrečila. — Po besedi bil je živahen ples. Bilo je posebno veliko in dražestnih plesalk, dočim bi gospodov utegnili biti več. Plesalo je vsega vkupe 36 parov.

— (Družba sv. Mohorja) že razpošilja svoje knjige za 1891. l. Te knjige so: 1.) Kolar. (Glavna vsebina: Blagor usmiljenim! Povest. Spisal J. M. Dravinjski. — Kristus in sv. Peter. A. Hribar. — Maribor, Spisal dr. Jožef Pajek. — Dr. Mihael Napotnik, knez in škof lavantinski. — Svoji k svojim. — Stari vojak. — Davorin Trstenjak. — Ravna pot najboljša pot. Spisal Jož. Ant. Klemenčič. — Tri zdravice. — Janez Krstnik Tom. — Človeško klanje v Bataku. — Razgled po katoliških misijonih. — Slovenski drvarji na tujem. — Slovenske posojilnice l. 1889. — Razgled po svetu. — Iz kuhinje. — Za s meh in kratak čas. — Poselski red. i. t. d.) 2.) Slovenske večernice za pouk in kratak čas. Štiri in štiri-deseti zvezek. — 3.) Življenje preblazene Device in Matere Marije in njenega prečistega ženina svetega Jožefa. IX. snopič. 4.) Ant. Mart. Slomške Pastirski listi. Zbral in uredil Mihael Lendovšek, župnik v Makolah. 5.) Občna zgodovina za slovensko ljudstvo. Spisal Josip Starč. 6.) Domači živinozdravnik. Za potrebe kmetškega stanja spisal Franjo Dulár. Ker je družba imela letos 48.084 udov dobili bodo vsi člani 288.504 zvezke. To je ogromna številka in naravno je, da se razpošiljanje vrši več nego par tednov. Slovenci smo sicer res majhen narod, z ozirom na sv. Mohorja družbo pa smo veliki, da nas lahko zavidajo drugi številnejši in bogatejši narodi. Dohodkov imelo je društvo 49.946 gold. 48 kr., troškov 49.777 gold. 14 kr., torej prebitka 169 gold. 14 kr. Matična glavica narastla je na 19.649 gld. v gotovini, 200 gold. v obligacijah. Za prihodnje leto razpisuje družba: a.) 210 gold. za šest krajših izvirnih povestic, vsakej po 35 gold., ki obsegajo vsaj pol tiskane pole. b.) 140 gold. za štiri poučne spise raznega zapopadka, vsakemu po 35 gold. v obsegu pol tiskane pole.

— (Na Proseku) pokopali so včeraj prvo bogatinko na Krasu, znano Marijano Milič, vdovo s Proseka.

— (Popotnik.) Časopis za učitelje in pijatelje šole. Glasilo „Zaveze slovenskih učiteljskih društev v Ljubljani“ ima v 20. številki vsebino: Kako bode šolski pouk to, kar bi naj bili vzgojevalen pouk? — Učitelj pospešitelj kmetijskega pouka v šoli in izvan šole. — Iz „Zaveze slov. učit. društev.“ — Slostvo. — Družbe sv. Cirila in Metoda redne V. velika skupščina v Ljubljani. — Pismo iz Gradca. — Društveni vestnik. — Dopisi in druge vesti. — Raznosterosti.

— (V Celovci) izgubil se je plačilnega urada blagajnik Henrik Knes. Dne 20. t. m. bil je še dobre volje v kavarni, od torka naprej ga pa ni nihče več videl. Misli se, da je ubežal, ali pa skočil v jezero. Ker je vzel vse ključke seboj, neso mogli odpreti in pregledati blagajnice, dokler ni došel poseben veščak z Dunaja.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Beligrad 26. oktobra. Vladni krogi najodločneje oporekajo vest, da je Rusija Srbiji podarila 80.000 berdank. Vlada je na račun teh pušk že plačala jeden milijon, katerega je vzela iz blagajnice solnega monopola.

Dunaj 27. oktobra. „Armee-Verordnungsblatt“ objavlja imenovanje nadvojvode Otona majorjem 4. dragonskega polka, premeščenje grofa Hartenaua (Batenberžana), doslej polkovnik a izven števila v šestem dragonskem polku, k pešpolku „kralj belgijski“ (št. 47.), vsled česar stopi Hartenau v aktivno avstrijsko vojaško službo. Dalje imenovanje princa Josipa Windischgrätz, barona Antona Szvetyenja generaloma konjice. Razven teh osem imenovanj podmaršalov, 15 generalnih majorjev.

Beligrad 27. oktobra. Končni dogovor med vlado in kraljem Milanom glede posled-

njega zakonskih in denarnih razmer je gotov. Milan odpotuje jutri v inozemstvo, kjer stalno ostane.

Berolin 27. oktobra. „Reichsanzeiger“: V čestitajočem nagovoru pozdravljal cesar Moltkeja ne le kot pruskega voditelja, ki je vojski ustvaril slavo nepremagljivosti, ampak kot soustanovitelja nemške države. „Odpovem se danes s posebnim ponosom vladarski predpravi, da bi v moji predstavi stali prapori vojskine. Prosim, da prapore garde vsprejmete.“ Cesar izročil kot znak spoštovanja, čišljanja in hvaležnosti Moltkeju maršalsko palico pozval navzočnike, naj čustvo hvaležnosti, da je Moltke umel ustanoviti šolo za vojskovodje v bodočnosti in na vse večne čase, izrazijo s klicem „Moltke Hurrah!“ Pri večerajšnjem obedu v Potsdamu bila tudi deputacija avstrijskih častnikov.

Razne vesti.

* (160 let star) je neki Arabi Osman blizu Drinopolja in je še trden. Ima tri sinove, jeden je 90, drugi 20, tretji pa še le petnajst let star. Bil je štirikrat oženjen. Vedno je dobre volje in se rad šali. Prijazen in gostoljuben je. Tudi je dober strelec, slednji dan se tri ure spreha. Hodi pa še tudi sam v goro po drva.

* (Izvažanje tičev pevcev.) Iz Nemčije začeli so zopet izvažati tiče pevce v Ameriko. Nedavno se je odposlalo v Ameriko več škorcev, slavcev, ščinkovcev, listkov, zizkov, kalinov in drugih tičev. V Ameriki so tiče izpustili. Kaže se, da se bodo ti tiči udomačili v Ameriki.

* (Neunsteinove posladkorjene Elizabetne zabetne pile) jako pomagajo pri zabasanji, zapiranji itd. in jih najslavnejši zdravniki kot take priznavajo ter spodbujajo zatorej vse v ta namen napravljene izdelke. Pred ponarejanjem se zatorej jako svari. Pazi naj se torej na rudeče tiskano varstveno marko „Sveti Leopold“.

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene Elizabetne kri čisteče pile,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano lahko čistilno, raztapljajoče sredstvo. — 1 škatljica à 15 pil velja 15 kr., 1 zavoje = 120 pil 1 gld. a. v. — **Pred ponarejanjem se jako svari.** — Zahtevaj izrecno Neustein-ove Elizabetne pile. — Pristne so samo, če ima vsaka škatljica rudeče tiskano našo protokolovano varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo: **lekarna „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse.** — V Ljubljani se dobivajo pri gosp. **lekarji G. Piccoli-jl.** (791—1)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:

26. oktobra.

Pri **Malič:** Haas, Burkhardt, Bydlo, Müller z Dunaja. — **Picklo** iz Brna. — **Sittig** iz Radovljice. — Pri **Slonu:** Sirk iz Grada, — **Filipini** iz Zadra. — **Diamant** iz Prage. — **Grum** iz Pulja. — **Mortara** iz Benetk. — **Mur** iz Inomosta. — **Holer**, **Czech**, **Lustig**, **Kaiser** z Dunaja.

Pri **bavarskem dvoru:** Viheit iz Trsta. — Pri **južnem kolodvoru:** Wolf s Ptuja. — **Reichart** iz Trsta.

Tržne cene v Ljubljani

dne 25. oktobra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 50	Špeh povojen, kgr.	68
Rež,	4 55	Surovo maslo,	75
Ječmen,	4 22	Jajce, jedno :	3
Oros,	2 92	Mleko, liter :	8
Ajda,	4 87	Goveje meso, kgr.	60
Proso,	4 39	Telečje	68
Koruza,	5 04	Svinjsko	60
Krompir,	2 41	Koštrunovo	36
Leča,	10	Pišanec.	45
Grah,	10	Golob	15
Fižol,	8	Seno, 100 kilo	1 52
Maslo, kgr.	90	Slama,	1 78
Mast,	68	Drva trda, 4 metr.	6 60
Špeh frišen	62	„ mehka, 4	4 40

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
25. okt.	7. zjutraj	738.3 mm.	—6.0° C	sl. vzh.	jas.	0.00 mm.
	2. popol.	735.6 mm.	4.2° C	sl. vzh.	jas.	
	9. zvečer	734.8 mm.	0.4° C	sl. vzh.	obl.	
26. okt.	7. zjutraj	731.6 mm.	2.8° C	sl. jz.	obl.	6.50 mm.
	2. popol.	730.7 mm.	5.8° C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	728.0 mm.	9.2° C	sl. zah.	obl.	dežja.

Srednja temperatura — 1.4° in 5.9°, za 10.8° in 2.9° pod normalom.

Dunajska borza

dné 27. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 88.45	gld. 88.30
Srebrna renta	88.50	88.35
Zlata renta	107.10	107.10
5% marena renta	100.90	101.10
Akcije narodne banke	978.—	981.—
Kreditne akcije	305.—	305.25
London	115.—	114.80
Srebro	—	—
Napol.	9.10	9.09 1/2
C. kr. cekini	5.47	5.46
Nemške marke	56.52 1/2	56.31 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	132 gld.
Državne srečke iz l. 1864	100	75
Ogerska zlata renta 4%	101	40
Ogerska papirna renta 5%	99	15
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	114	—
Kreditne srečke	100 gld.	183
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	159
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	224	50

Zahvala.

Rodbina **Kovač** iz Dolenjega Logatca zahvaljuje se najtopleje vsem onim, kateri so se udeležili dne 19. oktobra t. l. pogreba gospoda

Ivana Doxat-a

c. kr. ritmojstra v p.,

posebno pa prečastitej duhovščini, gg. častnikom in uradnikom gg. pevcem za ganljive nagrobnice in gg. darovateljem krasnih vencev. (803)

V Dolenjem Logatci, 23. oktobra 1890.

Dečka

ki je dovršil prvi ali drugi razred srednje šole, je zdrav in čvrst ter poštenega obnašanja, vsprejemem takoj v prodajalnico manufakturnega blaga.

Fran Chrobath,
trgovec v Kranji.

(794—2)

Repa in žito.

Kdor kupi 1000 kg repe ploščate in 200 mer-nikov mešanega žita, naj vpraša upravnštvo „Slo-venskega Naroda“ za naslov. (802—1)

AMERIKO.

Vsi, kateri nameravajo po-tovati v Ameriko, in to v

Novi York,

Baltimore, Južno Ameriko

i. t. d., ter se želé hitro, varno in prijetno voziti, dobé natančnejša pojasnila v nemškem ali sloven-skem jeziku, ako se pismeno obrnejo na tvrdko:

Karesch & Stotzky v Bremenu

koncesioniran pošiljalni zavod za potnike s hitrimi parobrodi: **Lahn, Saale, Trave, Aller, Ems, Elder, Fulda, Werra, Elbe.**

Voznja traja le kakih 8 dnij. Voznino zaračuniva izredno cenó.

SVARIL! Ker nemava v Ljubljani in na Dunaji agentov, in se je često zgodilo, da so potniki, ki so se dali pregovoriti, da so tam vozovnice kupili, jih dobili mesto čez Bremen za druga pristanišča, in katere so zabarantali za počasi vozeče ladje: Zato svetujemo vsem, da se niti v Ljubljani niti na Dunaji z nikomur ne dogovarjajo radi oskrbljenja vozovnic.

(585—23)

Karesch & Stotzky
odpravnika ladij v Bremenu.

Da ni v lovski se-zoni in v mokrem jesenskem času mokrih nog, trdih čevljev,

doseže se z
J. BENDIK-a
v Št. Valentinu

c. in kr. patentovano, vodo neprepušajočo

redilno maščo za usnje

kar kažejo že nad 15letne skušnje in potrjujejo že stotine priznalnih pism ter se rabi za lovske čevlje pri Najvišjem dvoru.

Za likanje čevljev in konjske oprave se pa nadalje priporoča po ravno tem izumljena c. in kr. privilegovana (714—4)

tinktura za likanje usnja

ki naredi usnje lepo svetlo in je varuje, da ne poka, se ne lomí in ruši in torej usnje dalj časa ohrani.

Redilna mašča za usnje.	Tinktura za likanje usnja.
1/1 škatlja 80 kr.	1 liter gld. 1.20.
1/2 škatlje 40	1/1 steklenica —.80.
1/4 „ 20	1/2 steklenice —.40.
1/8 „ 10	1/4 „ —.20.

Prodajalcem na drobno devoljuje se rabat. Zalogo v Ljubljani imata **Schussnig & Weber**, ne več **Krisper**.

! Pred ponarejanjem se svari!

V četrtek
žrebanje!

Dunajske
razstavne

srečke à 1 gold.

Glavni dobitek

50.000

goldinarjev

(699—35)

11 srečk 10 goldinarjev.

2291 dobitkov.

6 srečk 5 gold. 50 kr.

Srečke à 1 gold. dobivajo se v Ljubljani pri **G. C. MAYER-ji.**